

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ॐ

2.1 द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - पशुविधान

Contents

2.1 द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - पशुविधानं

1

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ॐ

2.1 द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - पशुविधानं

2.1 द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - पशुविधानं

TS 2.1.1.1

वा॒य॒व्य॑म् । श्वे॒तम् । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । भू॒ति॑का॒म् इति॑ भू॒ति॑-का॒म्ः । वा॒युः । वै । क्षे॒पि॑ष्ठा । दे॒वता॑ । वा॒युम् । ए॒व । स्वे॒न॑ । भा॒ग॒धे॒ये॒ने॒ति॑ भा॒ग - धे॒ये॒न॑ । उ॒पे॒ति॑ । धा॒व॒ति॑ । सः । ए॒व । ए॒न॒म् । भू॒ति॑म् । ग॒म॒य॒ति॑ । भ॒व॑ति॑ । ए॒व । अ॒ति॑क्षि॒प्रे॒त्य॒ति॑ - क्षि॒प्रा॑ । दे॒वता॑ । इति॑ । आ॒हुः । सा । ए॒न॒म् । ई॒श्व॒रा॑ । प्र॒द॒ह॒ इति॑ प्र-द॒हः॑ । इति॑ । ए॒त॒म् । ए॒व । स॒न्त॑म् । वा॒य॒वै॑ । नि॒यु॒त्वं॒त॒ इति॑ नि-यु॒त्वं॒ते॑ । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । नि॒यु॒दि॒ति॑ नि - यु॒त् । वै । अ॒स्य॑ । धृ॒तिः॑ । धृ॒तः॑ । ए॒व । भू॒ति॑म् । उ॒पे॒ति॑ । ए॒ति॑ । अ॒प्र॒दा॒हा॒ये॒त्य॒प्र॑ - दा॒हा॒य॑ । भ॒व॑ति॑ । ए॒व । 1

TS 2.1.1.2

वा॒य॒वै॑ । नि॒यु॒त्वं॒त॒ इति॑ नि - यु॒त्वं॒ते॑ । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । ग्रा॒म॑का॒म् इति॑ ग्रा॒म - का॒म्ः । वा॒युः । वै । इ॒माः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । न॒स्यो॒ता इति॑ न॒सि - ओ॒ताः । ने॒नी॒य॒ते॑ । वा॒युम् । ए॒व । नि॒यु॒त्वं॒न्त॒मि॒ति॑ नि-यु॒त्वं॒न्त॒म् । स्वे॒न॑ । भा॒ग॒धे॒ये॒ने॒ति॑ भा॒ग - धे॒ये॒न॑ । उ॒पे॒ति॑ । धा॒व॒ति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मै॑ । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । न॒स्यो॒ता इति॑ न॒सि - ओ॒ताः । नी॒ति॑ । य॒च्छ॒ति॑ । ग्रा॒मी॑ । ए॒व । भ॒व॒ति॑ । नि॒यु॒त्वं॒त॒ इति॑ नि-यु॒त्वं॒ते॑ । भ॒व॒ति॑ । ध्रु॒वाः । ए॒व । अ॒स्मै॑ । अ॒न॒प॒गा॑

इत्यनप - गाः । करोति । वायवै । नियुत्वंतु इति नि - युत्वंते । एति । लभेत । प्रजाकाम्
इति प्रजा - कामः । प्राण इति प्र- अनः । वै । वायुः । अपान इत्यप - अनः । नियुदिति
नि - युत् । प्राणापानाविति प्राण- अपानौ । खलु । वै । एतस्य । प्रजाया इति प्र - जायाः । 2

TS 2.1.1.3

अपेति । क्रामतुः । यः । अलम् । प्रजाया इति प्र - जायै । सन् । प्रजामिति प्र - जाम्
। न । विन्दते । वायुम् । एव । नियुत्वंन्तमिति नि - युत्वंन्तम् । स्वेन । भागधेयेनेति
भाग-धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । प्राणापानाभ्यामिति प्राण - अपानाभ्याम्
। प्रजामिति प्र - जाम् । प्रेति । जनयति । विन्दते । प्रजामिति प्र - जाम् । वायवै । नियुत्वंतु
इति नि-युत्वंते । एति । लभेत । ज्योगामयावीति ज्योक् - आमयावी । प्राण इति प्र -
अनः । वै । वायुः । अपान इत्यप - अनः । नियुदिति नि - युत् । प्राणापानाविति प्राण-
अपानौ । खलु । वै । एतस्मात् । अपेति । क्रामतुः । यस्य । ज्योक् । आमयति ।
वायुम् । एव । नियुत्वंन्तमिति नि - युत्वंन्तम् । स्वेन । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपेति । 3

TS 2.1.1.4

धावति । सः । एव । अस्मिन् । प्राणापानाविति प्राण - अपानौ । दुधाति । उत । यदि ।
इतासुरित-असुः । भवति । जीवति । एव । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । वै । इदम् ।
एकः । आसीत् । सः । अकामयत् । प्रजा इति प्र - जाः । पशून् । सृजेय । इति । सः
। आत्मनः । वपाम् । उदिति । अक्खिदुत् । ताम् । अग्नौ । प्रेति । अगृह्णात् । ततः ।
अजः । तूपरः । समिति । अभवत् । तम् । स्वायै । देवतायै । एति । अलभत् । ततः
। वै । सः । प्रजा इति प्र - जाः । पशून् । असृजत् । यः । प्रजाकाम् इति प्रजा - कामः । 4

TS 2.1.1.5

पशुकाम् इति पशु - कामः । स्यात् । सः । एतम् । प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । अजम्

। तूपरम् । एति । लभेत् । प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । प्रजामिति प्र-जाम् । पशून् । प्रेति । जनयति । यत् । श्मश्रुणः । तत् । पुरुषाणाम् । रूपम् । यत् । तूपरः । तत् । अश्वानाम् । यत् । अन्यतोदन्नित्यन्यतः - दुन्न । तत् । गवाम् । यत् । अव्याः । इव । श्पाः । तत् । अवीनाम् । यत् । अजः । तत् । अजानाम् । एतावन्तः । वै । ग्राम्याः । पशवः । तान् । 5

TS 2.1.1.6

रूपेण । एव । अवेति । रुन्धे । सोमापौष्णमिति सोमा - पौष्णम् । त्रैतम् । एति । लभेत् । पशुकाम इति पशु - कामः । द्वौ । वै । अजायै । स्तनौ । नानौ । एव । द्वौ । अभीति । जायेते इति । ऊर्जम् । पुष्टिम् । तृतीयः । सोमापूष्णाविति सोमा - पूष्णौ । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । तौ । एव । अस्मै । पशून् । प्रेति । जनयतः । सोमः । वै । रेतोधा इति रेतः - धाः । पूषा । पशूनाम् । प्रजनयितेति प्र-जनयिता । सोमः । एव । अस्मै । रेतः । दधाति । पूषा । पशून् । प्रेति । जनयति । औदुम्बरः । यूपः () । भवति । ऊर्क् । वै । उदुम्बरः । ऊर्क् । पशवः । ऊर्जा । एव । अस्मै । ऊर्जम् । पशून् । अवेति । रुन्धे ॥ 6

(अप्रदाहाय भवत्येव - प्रजाया - आमयति वायुमेव नियुत्वन्तः स्वेन भागधेयेनोप - प्रजाकम् - स्तान् - यूप - स्त्रयोदश च) (A1)

TS 2.1.2.1

प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजा इति प्र - जाः । असृजत् । ताः । अस्मात् । सृष्टाः । पराचीः । आयन्न । ताः । वरुणम् । अगच्छन् । ताः । अन्विति । ऐत् । ताः । पुनः । अयाचत् । ताः । अस्मै । न । पुनः । अददात् । सः । अब्रवीत् । वरम् । वृणीष्व । अथ । मे । पुनः । देहि । इति । तासाम् । वरम् । एति । अलभत् । सः । कृष्णः ।

एकंशितिपादित्येकं - शितिपात् । अभवत् । यः । वरुणगृहीत इति वरुण - गृहीतः । स्यात् । सः । एतम् । वारुणम् । कृष्णम् । एकंशितिपादमित्येकं - शितिपादम् । एति । लभेत् । वरुणम् । 7

TS 2.1.2.2

एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । एनम् । वरुणपाशादिति वरुण - पाशात् । मुञ्चति । कृष्णः । एकंशितिपादित्येकं - शितिपात् । भवति । वारुणः । हि । एषः । देवतया । समृद्ध्या इति सम् - ऋद्धयै । सुवर्भानुरिति सुवः - भानुः । आसुरः । सूर्यम् । तमसा । अविद्धयत् । तस्मै । देवाः । प्रायश्चित्तिम् । ऐच्छन् । तस्य । यत् । प्रथमम् । तमः । अपाघ्नन्नित्यप - अघ्नन् । सा । कृष्णा । अविः । अभवत् । यत् । द्वितीयम् । सा । फल्गुनी । यत् । तृतीयम् । सा । बलक्षी । यत् । अद्ध्यस्थादित्यधि - अस्थात् । अपाकृन्तन्नित्यप - अकृन्तन् । सा । अविः । वशा । 8

TS 2.1.2.3

समिति । अभवत् । ते । देवाः । अब्रुवन् । देवपशुरिति देव-पशुः । वै । अयम् । समिति । अभूत् । कस्मै । इमम् । एति । लप्स्यामहे । इति । अथ । वै । तरहि । अल्पा । पृथिवी । आसीत् । अजाताः । ओषधयः । ताम् । अविम् । वशाम् । आदित्येभ्यः । कामाय । एति । अलभन्त । ततः । वै । अप्रथत । पृथिवी । अजायन्त । ओषधयः । यः । कामयेत । प्रथेय । पशुभिरिति पशु - भिः । प्रेति । प्रजयेति प्र - जया । जायेय । इति । सः । एताम् । अविम् । वशाम् । आदित्येभ्यः । कामाय । 9

TS 2.1.2.4

एति । लभेत् । आदित्यान् । एव । कामम् । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । ते । एव । एनम् । प्रथयन्ति । पशुभिरिति पशु - भिः । प्रेति । प्रजयेति प्र - जया

। ज॒न॒य॒न्ति॒ । अ॒सौ । आ॒दि॒त्यः । न । वी॒तिं । अ॒रो॒च॒त् । तस्मै॑ । दे॒वाः । प्रा॒यश्चि॑त्तिम् ।
 ऐ॒च्छ॒न् । तस्मै॑ । ए॒ताः । म॒ल॒हाः । ए॒तिं । अ॒ल॒भ॒न्त॒ । आ॒ग्ने॒यीम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वीमि॑तिं कृ॒ष्ण
 - ग्री॒वीम् । स॒ऽहि॒तामि॑तिं सं - हि॒ताम् । ऐ॒न्द्रीम् । श्वे॒ताम् । बा॒र॒ह॒स्प॒त्याम् । ताभिः॑ । ए॒व
 । अ॒स्मि॒न् । रु॒च॑म् । अ॒द॒धुः । यः । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒का॑म् इति ब्रह्मवर्चस - का॒म् । स्या॒त् ।
 तस्मै॑ । ए॒ताः । म॒ल॒हाः । ए॒तिं । ल॒भे॒त् । 10

TS 2.1.2.5

आ॒ग्ने॒यीम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वीमि॑तिं कृ॒ष्ण - ग्री॒वीम् । स॒ऽहि॒तामि॑तिं सं - हि॒ताम् । ऐ॒न्द्रीम् । श्वे॒ताम्
 । बा॒र॒ह॒स्प॒त्याम् । ए॒ताः । ए॒व । दे॒वताः॑ । स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग॒धे॒ये॒न । उ॒पे॒तिं ।
 धा॒व॒ति॒ । ताः । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मि॑तिं ब्रह्म - वर्च॒सम् । द॒ध॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी॑तिं ब्रह्म
 - वर्च॒सी । ए॒व । भ॒व॒ति॒ । व॒स॒न्ता॑ । प्रा॒तः । आ॒ग्ने॒यीम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वीमि॑तिं कृ॒ष्ण - ग्री॒वीम्
 । ए॒तिं । ल॒भे॒त् । ग्री॒ष्मे । म॒द्भ्य॒न्दि॒ने । स॒ऽहि॒तामि॑तिं सं - हि॒ताम् । ऐ॒न्द्रीम् । श॒रदि॑ ।
 अ॒प॒रा॒ह इत्य॑पर - अ॒हे । श्वे॒ताम् । बा॒र॒ह॒स्प॒त्याम् । त्री॒णि । वै । आ॒दि॒त्यस्य॑ । ते॒जा॒ऽसि॑
 । व॒स॒न्ता॑ । प्रा॒तः । ग्री॒ष्मे । म॒द्भ्य॒न्दि॒ने । श॒रदि॑ । अ॒प॒रा॒ह इत्य॑पर - अ॒हे । या॒व॑न्ति ।
 ए॒व । ते॒जा॒ऽसि॑ । ता॒नि । ए॒व । 11

TS 2.1.2.6

अ॒वे॒तिं । रु॒न्धे । स॒व॒त्स॒रमि॑तिं सं - व॒त्स॒रम् । प॒र्या॒ल॒भ्य॒न्त॒ इति॑ परि - आ॒ल॒भ्य॒न्ते । स॒व॒त्स॒र
 इति॑ सं॒व॒त्स॒रः । वै । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒स्ये॑तिं ब्रह्म - वर्च॒सस्य॑ । प्र॒दा॒ते॒तिं प्र - दा॒ता । स॒व॒त्स॒र इति॑
 सं - व॒त्स॒रः । ए॒व । अ॒स्मै । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मि॑तिं ब्रह्म - वर्च॒सम् । प्रे॒तिं । य॒च्छ॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी॑तिं
 ब्रह्म - वर्च॒सी । ए॒व । भ॒व॒ति॒ । ग॒र्भि॒ण॑यः । भ॒व॒न्ति॒ । इ॒न्द्रि॒यम् । वै । ग॒र्भः । इ॒न्द्रि॒यम् ।
 ए॒व । अ॒स्मि॒न् । द॒ध॒ति॒ । सा॒र॒स्व॒तीम् । मे॒षीम् । ए॒तिं । ल॒भे॒त् । यः । ई॒श्वरः॑ । वा॒चः
 । व॒दि॒तोः । स॒न् । वा॒च॑म् । न । व॒दे॒त् । वाक् । वै । स॒र॑स्वती । स॒र॑स्वतीम् । ए॒व ।
 स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग॒धे॒ये॒न । उ॒पे॒तिं । धा॒व॒ति॒ । सा । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । 12

TS 2.1.2.7

वाच॑म् । दु॒धा॒ति॒ । प्र॒व॒दि॒तेति॑ प्र - वृ॒दि॒ता । वा॒चः । भ॒व॒ति॒ । अ॒प॒न्न॒द॒तीत्य॑प॒न्न - द॒ती ।
 भ॒व॒ति॒ । तस्मा॑त् । म॒नु॒ष्याः । सर्वा॑म् । वाच॑म् । वृ॒द॒न्ति॒ । आ॒ग्ने॒यम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमि॑ति॒
 कृ॒ष्ण॒-ग्री॒वम् । एति॑ । ल॒भेत् । सौ॒म्यम् । ब॒भ्रुम् । ज्यो॒गा॒मया॑वी॒ति॒ ज्योक् - आ॒मया॑वी ।
 अ॒ग्निम् । वै । ए॒तस्य॑ । शरी॑रम् । ग॒च्छ॒ति॒ । सोम॑म् । रसः॑ । यस्य॑ । ज्योक् । आ॒मय॑ति॒
 । अ॒ग्नेः । ए॒व । अ॒स्य॒ । शरी॑रम् । नि॒ष्क्री॒णाती॑ति॒ निः - क्री॒णाति॑ । सोमा॑त् । रस॑म् ।
 उ॒त । यदि॑ । इ॒तासु॑रिती॒त - अ॒सुः । भव॑ति । जी॒व॑ति । ए॒व । सौ॒म्यम् । ब॒भ्रुम् । एति॑ ।
 ल॒भेत् । आ॒ग्ने॒यम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमि॑ति॒ कृ॒ष्ण - ग्री॒वम् । प्र॒जाका॑म॒ इति॑ प्र॒जा - का॒मः । सोमः॑ । 13

TS 2.1.2.8

वै । रे॒तो॒धा इति॑ रे॒तः - धाः । अ॒ग्निः । प्र॒जाना॑मि॒ति॒ प्र - जाना॑म् । प्र॒ज॒न॒यि॒तेति॑ प्र॒ज॒न॒यि॒ता
 । सोमः॑ । ए॒व । अ॒स्मै । रे॒तः । द॒धा॒ति॒ । अ॒ग्निः । प्र॒जामि॑ति॒ प्र॒जाम् । प्रेति॑ ।
 ज॒न॒य॒ति॒ । वि॒न्द॒ते । प्र॒जामि॑ति॒ प्र॒जाम् । आ॒ग्ने॒यम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमि॑ति॒ कृ॒ष्ण - ग्री॒वम् । एति॑
 । ल॒भेत् । सौ॒म्यम् । ब॒भ्रुम् । यः । ब्रा॒ह्म॒णः । वि॒द्याम् । अ॒नू॒च्ये॒त्यनु॑ - उ॒च्यं । न ।
 वि॒रो॒चे॒तेति॑ वि - रो॒चे॒त । यत् । आ॒ग्ने॒यः । भव॑ति । तेजः॑ । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । तेन॑ ।
 दु॒धा॒ति॒ । यत् । सौ॒म्यः । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समि॑ति॒ ब्र॒ह्म - व॒र्च॒सम् । तेन॑ । कृ॒ष्ण॒ग्री॒व इति॑ कृ॒ष्ण -
 ग्री॒वः । आ॒ग्ने॒यः । भ॒व॒ति॒ । तमः॑ । ए॒व । अ॒स्मा॒त् । अ॒पे॒ति॑ । ह॒न्ति॒ । श्वे॒तः । भ॒व॒ति॒ । 14

TS 2.1.2.9

रुच॑म् । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । दु॒धा॒ति॒ । ब॒भ्रुः । सौ॒म्यः । भ॒व॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समि॑ति॒ ब्र॒ह्म
 - व॒र्च॒सम् । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । त्वि॒षि॑म् । दु॒धा॒ति॒ । आ॒ग्ने॒यम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमि॑ति॒ कृ॒ष्ण -
 ग्री॒वम् । एति॑ । ल॒भेत् । सौ॒म्यम् । ब॒भ्रुम् । आ॒ग्ने॒यम् । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमि॑ति॒ कृ॒ष्ण - ग्री॒वम् ।
 पु॒रो॒धाया॑मि॒ति॒ पु॒रः - धाया॑म् । स्प॒र्द्ध॑मानः । आ॒ग्ने॒यः । वै । ब्रा॒ह्म॒णः । सौ॒म्यः । रा॒ज॒न्यः॑

। अ॒भितः । सौ॒म्यम् । आ॒ग्ने॒यौ । भ॒वतः । तेज॑सा । ए॒व । ब्र॒ह्म॑णा । उ॒भय॑तः । रा॒ष्ट्रम् ।
परी॑ति । गृ॒ह्णा॒ति । ए॒क॒धे॒त्ये॒क - धा । स॒मावृ॑ङ्क्त इति सं - आवृ॑ङ्क्ते । पु॒रः । ए॒नम् । दु॒ध॒ते ॥ 15

(ल॒भे॒त वरु॑णं - वृ॒शै - ताम॑विं वृ॒शामा॑दित्येभ्यः कामा॑य - म॒ल्हा आ ल॑भे॒त - तान्ये॒व -
सै॒वास्मि॑न्ध - सोमः - स्वे॒तो भ॑वति - त्रिच॑त्वारि॒ंश॒श्च) (A2)

TS 2.1.3.1

दे॒वा॒सुरा॑ इति दे॒व - अ॒सुराः । ए॒षु । लो॒केषु॑ । अ॒स्प॒र्द्ध॑न्त । सः । ए॒तम् । वि॒ष्णुः । वा॒म॒नम्
। अ॒प॒श्य॑त् । तम् । स्वा॒यै । दे॒वता॑यै । ए॒ति । अ॒ल॒भ॒त । ततः॑ । वै । सः । इ॒मान् ।
लो॒कान् । अ॒भी॒ति । अ॒ज॒य॑त् । वै॒ष्ण॒वम् । वा॒म॒नम् । ए॒ति । ल॒भे॒त । स्प॒र्द्ध॑मानः । वि॒ष्णुः
। ए॒व । भू॒त्वा । इ॒मान् । लो॒कान् । अ॒भी॒ति । ज॒य॑ति । वि॒ष॒म॒ इति॑ वि - स॒मे । ए॒ति ।
ल॒भे॒त । वि॒ष॒मा॒ इति॑ वि - स॒माः । इ॒व । हि । इ॒मे । लो॒काः । स॒मृ॑द्ध्या॒ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै
। इन्द्रा॑य । म॒न्यु॒म॒त॒ इति॑ म॒न्यु - म॒त॒ । म॒न॑स्व॒ते । ल॒लाम॑म् । प्रा॒शृ॒ङ्गम् । ए॒ति । ल॒भे॒त ।
स॒ङ्गाम॑ इति सं - ग्रा॒मे । 16

TS 2.1.3.2

सं॒य॒त्त॒ इति॑ सं - य॒त्ते । इन्द्रि॑येण । वै । म॒न्यु॒ना । म॒न॑सा । स॒ङ्गाम॑मिति सं - ग्रा॒मम् । ज॒य॑ति
। इन्द्र॑म् । ए॒व । म॒न्यु॒म॒न्त॒मिति॑ म॒न्यु - म॒न्त॑म् । म॒न॑स्व॒न्तम् । स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग -
धे॒ये॒न । उ॒पे॒ति । धा॒व॒ति । सः । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । इन्द्रि॑यम् । म॒न्युम् । म॒नः । दु॒धा॒ति
। ज॒य॑ति । तम् । स॒ङ्गाम॑मिति सं - ग्रा॒मम् । इन्द्रा॑य । म॒रु॒त्वं॒ते । पृ॒श्नि॒स॒क्थ॑मिति पृ॒श्नि -
स॒क्थ॑म् । ए॒ति । ल॒भे॒त । ग्रा॒म॒का॒म् इति॑ ग्रा॒म - का॒म् । इन्द्र॑म् । ए॒व । म॒रु॒त्वं॒न्तम् ।
स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग - धे॒ये॒न । उ॒पे॒ति । धा॒व॒ति । सः । ए॒व । अ॒स्मै । स॒जा॒तानि॑ति
स - जा॒तान् । प्रे॒ति । य॒च्छ॒ति । ग्रा॒मी । ए॒व । भ॒व॒ति । यत् । ऋ॒ष॒भः । ते॒न । 17

TS 2.1.3.3

ऐन्द्रः । यत् । पृश्निः । तेन । मारुतः । समृद्ध्या इति सं-ऋद्धयै । पश्चात् । पृश्निसक्थ इति
 पृश्नि - सक्थः । भवति । पश्चादन्ववसायिनीमिति पश्चात् - अन्ववसायिनीम् । एव । अस्मै ।
 विशम् । करोति । सौम्यम् । बभ्रुम् । एति । लभेत । अन्नकाम इत्यन्न - कामः । सौम्यम्
 । वै । अन्नम् । सोमम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति ।
 सः । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छति । अन्नाद इत्यन्न - अदः । एव । भवति ।
 बभ्रुः । भवति । एतत् । वै । अन्नस्य । रूपम् । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । सौम्यम् ।
 बभ्रुम् । एति । लभेत । यम् । अलम् । 18

TS 2.1.3.4

राज्याय । सन्तम् । राज्यम् । न । उपनमेदित्युप-नमेत् । सौम्यम् । वै । राज्यम् । सोमम्
 । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै ।
 राज्यम् । प्रेति । यच्छति । उपेति । एनम् । राज्यम् । नमति । बभ्रुः । भवति । एतत्
 । वै । सोमस्य । रूपम् । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । इन्द्राय । वृत्रतुर इति वृत्र - तुरे ।
 ललामम् । प्राशृङ्गम् । एति । लभेत । गुतश्रीरिति गुत - श्रीः । प्रतिष्ठाकाम इति प्रतिष्ठा -
 कामः । पाप्मानम् । एव । वृत्रम् । तीर्त्वा । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । गच्छति । इन्द्राय
 । अभिमातिघ्न इत्यभिमाति - घ्ने । ललामम् । प्राशृङ्गम् । एति । 19

TS 2.1.3.5

लभेत । यः । पाप्मानो । गृहीतः । स्यात् । पाप्मा । वै । अभिमातिरित्यभि - मातिः ।
 इन्द्रम् । एव । अभिमातिहनमित्यभिमाति - हनम् । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन ।
 उपेति । धावति । सः । एव । अस्मात् । पाप्मानम् । अभिमातिमित्यभि - मातिम् । प्रेति
 । नुदते । इन्द्राय । वृजिणे । ललामम् । प्राशृङ्गम् । एति । लभेत । यम् । अलम् ।
 राज्याय । सन्तम् । राज्यम् । न । उपनमेदित्युप - नमेत् । इन्द्रम् । एव । वृजिणम् ।

स्वेनं । भाग॒धेये॑नेति॒ भाग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मै । वज्र॑म् । प्रेति॑
 । य॒च्छति॑ । सः । ए॒नम् () । वज्रः॑ । भू॒त्यै । इ॒न्धे । उपेति॑ । ए॒नम् । रा॒ज्यम् । न॒मति॑
 । ल॒लामः॑ । प्रा॒शृङ्गः॑ । भ॒वति॑ । ए॒तत् । वै । वज्र॑स्य । रू॒पम् । समृ॑द्ध्या इति॒ सं - ऋ॑द्ध्यै
 ॥ 20

(स॒ग्रा॒मे - ते॒ना - लं - म॒भिमा॑ति॒घ्ने ल॒लामं॑ प्रा॒शृङ्ग॑मै - नं - पञ्च॑दश च) (A3)

TS 2.1.4.1

अ॒सौ । आ॒दित्यः॑ । न । वी॒ति । अ॒रोच॑त् । तस्मै॑ । दे॒वाः । प्राय॑श्चित्तिम् । ऐ॒च्छन् । तस्मै॑
 । ए॒ताम् । दश॑र्ष॒भामि॑ति॒ दश - ऋ॑ष॒भाम् । एति॑ । अ॒ल॒भन्त॑ । तया॑ । ए॒व । अ॒स्मिन् ।
 रुच॑म् । अ॒दुधुः । यः । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सका॑म् इति॒ ब्रह्म॑वर्च॒स - का॑म् । स्यात् । तस्मै॑ । ए॒ताम्
 । दश॑र्ष॒भामि॑ति॒ दश - ऋ॑ष॒भाम् । एति॑ । ल॒भेत् । अ॒मुम् । ए॒व । आ॒दित्य॑म् । स्वेनं ।
 भाग॒धेये॑नेति॒ भाग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मिन् । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समि॑ति॒ ब्रह्म॑
 - वर्च॑सम् । दु॒धाति॑ । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सीति॑ ब्रह्म - वर्च॑सी । ए॒व । भ॒वति॑ । व॒सन्ता॑ । प्रा॒तः । त्रीन्
 । ल॒लामान्॑ । एति॑ । ल॒भेत् । ग्री॒ष्मे । म॒द्ध्यन्दि॑ने । 21

TS 2.1.4.2

त्रीन् । शि॒तिपृ॑ष्ठानि॒ति शि॒ति - पृ॑ष्ठान् । श॒रदि॑ । अ॒परा॑ह इत्य॑पर-अ॒हे । त्रीन् । शि॒तिवा॑रा॒नि॒ति
 शि॒ति - वा॑रान् । त्रीणि॑ । वै । आ॒दित्य॑स्य । तेजा॑ंसि । व॒सन्ता॑ । प्रा॒तः । ग्री॒ष्मे ।
 म॒द्ध्यन्दि॑ने । श॒रदि॑ । अ॒परा॑ह इत्य॑पर-अ॒हे । याव॑न्ति । ए॒व । तेजा॑ंसि । तानि॑ । ए॒व ।
 अवे॑ति । रु॒न्धे । त्रय॑स्त्रय॒ इति॒ त्रयः-त्रयः॑ । एति॑ । ल॒भ्यन्ते॑ । अ॒भिपूर्व॑मित्य॑भि - पूर्वम् । ए॒व
 । अ॒स्मिन् । तेजः॑ । दु॒धाति॑ । स॒व॒त्स॒रमि॑ति॒ सं - व॒त्स॒रम् । प॒र्याल॑भ्यन्त॒ इति॒ परि॑-आल॑भ्यन्ते
 । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं - व॒त्स॒रः । वै । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सस्ये॑ति॒ ब्रह्म॑ - वर्च॑सस्य॑ । प्र॒दा॒तेति॑ प्र - दा॒ता ।
 स॒व॒त्स॒र इति॑ सं - व॒त्स॒रः । ए॒व । अ॒स्मै । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समि॑ति॒ ब्रह्म॑ - वर्च॑सम् । प्रेति॑ । य॒च्छति॑

। ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । संवत्सरस्येति सं - वत्सरस्य । पुरस्तात् ।
प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । कद्रुम् । 22

TS 2.1.4.3

एति । लभेत । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । सर्वाः । देवताः । देवतासु । एव । प्रतीति
। तिष्ठति । यदि । विभीयात् । दुश्चर्मैति दुः-चर्मा । भविष्यामि । इति । सोमापौष्णमिति
सोमा - पौष्णम् । श्यामम् । एति । लभेत । सौम्यः । वै । देवतया । पुरुषः । पौष्णाः
। पशवः । स्वया । एव । अस्मै । देवतया । पशुभिरिति पशु - भिः । त्वचम् । करोति
। न । दुश्चर्मैति दुः - चर्मा । भवति । देवाः । च । वै । यमः । च । अस्मिन् । लोके
। अस्पृधन्त । सः । यमः । देवानाम् । इन्द्रियम् । वीर्यम् । अयुवत् । तत् । यमस्य । 23

TS 2.1.4.4

यमत्वमिति यम - त्वम् । ते । देवाः । अमन्यन्त । यमः । वै । इदम् । अभूत् । यत्
। वयम् । स्मः । इति । ते । प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम् । उपेति । अधावन् । सः ।
एतौ । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । आत्मनः । उक्षवशावित्युक्ष - वशौ । निरिति । अमिमीत्
। ते । देवाः । वैष्णावरुणीमिति वैष्णा-वरुणीम् । वशाम् । एति । अलभन्त । ऐन्द्रम् ।
उक्षाणम् । तम् । वरुणेन । एव । ग्राहयित्वा । विष्णुना । यज्ञेन । प्रेति । अनुदन्त ।
ऐन्द्रेण । एव । अस्य । इन्द्रियम् । अवृञ्जत् । यः । भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य - वान् । स्यात्
। सः । स्पृद्धमानः । वैष्णावरुणीमिति वैष्णा - वरुणीम् । 24

TS 2.1.4.5

वशाम् । एति । लभेत । ऐन्द्रम् । उक्षाणम् । वरुणेन । एव । भ्रातृव्यम् । ग्राहयित्वा ।
विष्णुना । यज्ञेन । प्रेति । नुदते । ऐन्द्रेण । एव । अस्य । इन्द्रियम् । वृद्धे । भवति ।
आत्मना । परेति । अस्य । भ्रातृव्यः । भवति । इन्द्रः । वृत्रम् । अहन् । तम् । वृत्रः ।

हृतः । षोडशभिरिति षोडश - भिः । भोगैः । अ॒सिना॒त् । तस्य॑ । वृ॒त्रस्य॑ । शी॒रू॒षतः॑ ।
गावः॑ । उ॒दिति॑ । आ॒यन् । ताः । वै॒दे॒ह्यः । अ॒भ॒वन् । तासा॑म् । ऋ॒षभः॑ । ज॒घन॑ । अ॒नु॒
। उ॒दिति॑ । ऐ॒त् । तम् । इन्द्रः॑ । 25

TS 2.1.4.6

अ॒चा॒यत् । सः । अ॒म॒न्यत् । यः । वै । इ॒मम् । आ॒ल॒भे॒तेत्या॑ - ल॒भेत् । मु॒च्येत॑ । अ॒स्मात्
। पा॒प्मनः॑ । इति॑ । सः । आ॒ग्ने॒यम् । कृ॒ष्णग्री॒वमि॑ति कृ॒ष्ण - ग्री॒वम् । एति॑ । अ॒ल॒भत् ।
ऐ॒न्द्रम् । ऋ॒षभम् । तस्य॑ । अ॒ग्निः । ए॒व । स्वेन॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग - धे॒येन॑ । उ॒प॒सृ॒त
इत्यु॑प - सृ॒तः । षो॒डश॒धेति॑ षोडश-धा । वृ॒त्रस्य॑ । भो॒गान् । अ॒पीति॑ । अ॒द॒हत् । ऐ॒न्द्रेण॑ ।
इ॒न्द्रि॒यम् । आ॒त्मन् । अ॒धत् । यः । पा॒प्मना॑ । गृ॒हीतः॑ । स्यात् । सः । आ॒ग्ने॒यम् ।
कृ॒ष्णग्री॒वमि॑ति कृ॒ष्ण - ग्री॒वम् । एति॑ । ल॒भेत् । ऐ॒न्द्रम् । ऋ॒षभम् । अ॒ग्निः । ए॒व । अ॒स्य
। स्वेन॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग - धे॒येन॑ । उ॒प॒सृ॒त इत्यु॑प - सृ॒तः । 26

TS 2.1.4.7

पा॒प्मान॑म् । अ॒पीति॑ । द॒हति॑ । ऐ॒न्द्रेण॑ । इ॒न्द्रि॒यम् । आ॒त्मन् । धृ॒त्ते । मु॒च्यते॑ । पा॒प्मनः॑ ।
भ॒वति॑ । ए॒व । द्या॒वापृ॒थिव्या॑मि॒ति द्या॒वा - पृ॒थिव्या॑म् । धे॒नुम् । एति॑ । ल॒भेत् । ज्यो॒ग॒प॒रु॒द्ध
इति॑ ज्योक् - अ॒प॒रु॒द्धः । अ॒नयोः॑ । हि । वै । ए॒षः । अ॒प्र॒ति॒ष्ठित॑ इत्य॒प्रति॑ - स्त्वि॒तः । अथ॑
। ए॒षः । ज्योक् । अ॒प॒रु॒द्ध इत्यु॑प - रु॒द्धः । द्या॒वापृ॒थिवी॑ इति॑ द्या॒वा - पृ॒थिवी॑ । ए॒व । स्वेन॑ ।
भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग - धे॒येन॑ । उ॒पेति॑ । धा॒वति॑ । ते इति॑ । ए॒व । ए॒नम् । प्र॒ति॒ष्ठा॒मि॒ति प्रति॑ - स्था॒म्
। ग॒म॒य॒तः । प्र॒तीति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठति॑ । प॒र्या॒रिणी॑ । भ॒वति॑ । प॒र्या॒रि । इ॒व । हि । ए॒तस्य॑ ।
रा॒ष्ट्रम् । यः । ज्यो॒ग॒प॒रु॒द्ध इति॑ ज्योक् - अ॒प॒रु॒द्धः । स॒मृ॒द्ध्या॑ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै । वा॒य॒व्यम् । 27

TS 2.1.4.8

व॒त्सम् । एति॑ । ल॒भेत् । वा॒युः । वै । अ॒नयोः॑ । व॒त्सः । इ॒मे । वै । ए॒तस्मै॑ ।

लो॒काः । अप॑शुष्का॒ इत्य॑प - शु॒ष्काः । विट् । अप॑शुष्केत्य॑प - शु॒ष्का । अथ॑ । ए॒षः ।
ज्योक् । अप॑रुद्ध॒ इत्य॑प - रु॒द्धः । वा॒युम् । ए॒व । स्वेन॑ । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भा॒ग - धेये॑न ।
उपेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मै । इ॒मान् । लो॒कान् । वि॒शाम् । प्रेति॑ । दा॒पय॑ति
। प्रेति॑ । अ॒स्मै । इ॒मे । लो॒काः । स्तु॒वन्ति॑ । भु॒ञ्जती॑ । ए॒नम् । विट् । उपेति॑ । तिष्ठ॑ते ॥ 28

(म॒ध्यन्दि॑ने - क॒र्तुः - य॒मस्य॑ - स्प॒र्द्धमा॑नो वैष्णा॒वरु॑णीं - तमिन्द्रो॑ - ऽस्य॑ स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॑नोप॑सृतो -
वा॒यव्यं॑ - द्वि॒च॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A4)

TS 2.1.5.1

इन्द्रः॑ । व॒लस्य॑ । बि॒लम् । अपेति॑ । औ॒र्णोत् । सः । यः । उ॒त्त॒म इत्यु॑त् - त॒मः । प॒शुः ।
आसी॑त् । तम् । पृ॒ष्ठम् । प्रतीति॑ । स॒गृह्ये॑ति॑ सं - गृह्य॑ । उ॒दि॒ति । अ॒क्वि॒दुत् । तम् । स॒हस्र॑म्
। प॒शवः॑ । अनु॑ । उ॒दि॒ति । आ॒य॒न् । सः । उ॒न्न॒त इत्यु॑त् - न॒तः । अ॒भ॒वत् । यः । प॒शुका॑म्
इति॑ प॒शु-का॑म् । स्यात् । सः । ए॒तम् । ऐ॒न्द्रम् । उ॒न्न॒तमि॑त्यु॒त्-न॒तम् । एति॑ । ल॒भेत् ।
इन्द्र॑म् । ए॒व । स्वेन॑ । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भा॒ग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मै ।
प॒शून् । प्रेति॑ । य॒च्छति॑ । प॒शुमा॑नि॒ति प॒शु - मा॑न् । ए॒व । भ॒वति॑ । उ॒न्न॒त इत्यु॑त् - न॒तः । 29

TS 2.1.5.2

भ॒वति॑ । सा॒हस्री॑ । वै । ए॒षा । ल॒क्ष्मी॑ । यत् । उ॒न्न॒त इत्यु॑त् - न॒तः । ल॒क्ष्मि॑या । ए॒व ।
प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । य॒दा । स॒हस्र॑म् । प॒शून् । प्रा॒प्नु॒यादि॑ति॑ प्र - आ॒प्नु॒यात् । अथ॑ ।
वैष्ण॑वम् । वा॒म॒नम् । एति॑ । ल॒भेत् । ए॒तस्मि॑न् । वै । तत् । स॒हस्र॑म् । अधी॑ति॑ । अ॒तिष्ठ॑त्
। तस्मा॑त् । ए॒षः । वा॒म॒नः । समी॑षित॒ इति॑ सं - ई॒षितुः॑ । प॒शुभ्य॑ इति॑ प॒शु - भ्यः॑ । ए॒व
। प्रजा॑तेभ्य॒ इति॑ प्र - जा॒तेभ्यः॑ । प्र॒तिष्ठा॑मि॒ति प्रति॑ - स्था॒म् । दु॒धा॒ति । कः । अ॒रु॒हति॑ ।
स॒हस्र॑म् । प॒शून् । प्रा॒प्नु॒मिति॑ प्र - आ॒प्नु॒म् । इति॑ । आ॒हुः । अ॒हो॒रा॒त्राणी॑त्य॒हः - रा॒त्राणि॑ ।
ए॒व । स॒हस्र॑म् । स॒म्पा॑द्येति॑ सं - पा॒द्यं । एति॑ । ल॒भेत् । प॒शवः॑ । 30

TS 2.1.5.3

वै । अ॒हो॒रा॒त्रा॒णी॒इत्य॑हः - रा॒त्राणि॑ । प॒शून् । ए॒व । प्र॒जा॒ता॒निति॑ प्र - जा॒ता॒न् । प्र॒ति॒ष्ठा॒मिति॑
 प्रति - स्था॒म् । ग॒म॒य॒ति । ओष॑धी॒भ्य इत्यो॑ष॒धि - भ्यः । वे॒हत॑म् । ए॒ति । ल॒भे॒त् । प्र॒जा॒का॒म्
 इति॑ प्र॒जा - का॒म् । ओष॑धयः । वै । ए॒तम् । प्र॒जा॒या इति॑ प्र - जा॒यै । प॒रीति॑ । बा॒ध॒न्ते
 । यः । अ॒ल॒म् । प्र॒जा॒या इति॑ प्र - जा॒यै । स॒न् । प्र॒जा॒मिति॑ प्र-जा॒म् । न । वि॒न्द॒ते ।
 ओष॑धयः । ख॒लु । वै । ए॒तस्यै॑ । सू॒तुम् । अ॒पीति॑ । घ्न॒न्ति । या । वे॒ह॒त् । भ॒व॒न्ति
 । ओष॑धीः । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग - धे॒ये॒न । उ॒पेति॑ । धा॒व॒ति । ताः । ए॒व
 । अ॒स्मै । स्वा॒त् । यो॒नेः । प्र॒जा॒मिति॑ प्र - जा॒म् । प्रेति॑ । ज॒न॒य॒न्ति । वि॒न्द॒ते । 31(50) 31

TS 2.1.5.4

प्र॒जा॒मिति॑ प्र - जा॒म् । आ॒पः । वै । ओष॑धयः । अ॒स॒त् । पु॒रु॒षः । आ॒पः । ए॒व । अ॒स्मै
 । अ॒स॒तः । स॒त् । दु॒द॒ति । तस्मा॑त् । आ॒हुः । यः । च॒ । ए॒वम् । वे॒द॒ । यः । च॒ ।
 न । आ॒पः । तु । वा॒व । अ॒स॒तः । स॒त् । दु॒द॒ति । इति॑ । ऐ॒न्द्री॒म् । सू॒त॒वं॒शा॒मिति॑ सू॒त
 - व॒शा॒म् । ए॒ति । ल॒भे॒त् । भू॒ति॒का॒म् इति॑ भू॒ति - का॒म् । अ॒जा॒तः । वै । ए॒षः । यः ।
 अ॒ल॒म् । भू॒त्यै । स॒न् । भू॒ति॒म् । न । प्रा॒प्नो॒तीति॑ प्र - आ॒प्नो॒ति । इ॒न्द्र॑म् । ख॒लु । वै ।
 ए॒षा । सू॒त्वा । व॒शा । अ॒भ॒व॒त् । 32

TS 2.1.5.5

इ॒न्द्र॑म् । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग - धे॒ये॒न । उ॒पेति॑ । धा॒व॒ति । सः । ए॒व । ए॒न॒म्
 । भू॒ति॒म् । ग॒म॒य॒ति । भ॒व॒न्ति । ए॒व । य॒म् । सू॒त्वा । व॒शा । स्या॒त् । त॒म् । ऐ॒न्द्र॑म् ।
 ए॒व । ए॒ति । ल॒भे॒त् । ए॒त॒त् । वा॒व । त॒त् । इ॒न्द्रि॒य॒म् । सा॒क्षा॒दिति॑ स - अ॒क्षा॒त् । ए॒व ।
 इ॒न्द्रि॒य॒म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । ऐ॒न्द्रा॒ग्न॒मित्यै॑न्द्र - अ॒ग्न॒म् । पु॒न॒रु॒थ्सृ॒ष्टमिति॑ पु॒नः - उ॒थ्सृ॒ष्टम् ।
 ए॒ति । ल॒भे॒त् । यः । ए॒ति । तृ॒तीया॑त् । पु॒रु॒षा॒त् । सो॒म॑म् । न । पि॒बे॒त् । वि॒च्छि॑न्न इति॑

वि - छिन्नः । वै । एतस्य । सोमपीथ इति सोम - पीथः । यः । ब्राह्मणः । सन् । एति । 33

TS 2.1.5.6

तृतीयात् । पुरुषात् । सोमम् । न । पिबति । इन्द्राग्री इतीन्द्र - अग्री । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपेति । धावति । तौ । एव । अस्मै । सोमपीथमिति सोम - पीथम् । प्रेति । यच्छतः । उपेति । एनम् । सोमपीथ इति सोम - पीथः । नमति । यत् । ऐन्द्रः । भवति । इन्द्रियम् । वै । सोमपीथ इति सोम-पीथः । इन्द्रियम् । एव । सोमपीथमिति सोम - पीथम् । अवेति । रुन्धे । यत् । आग्नेयः । भवति । आग्नेयः । वै । ब्राह्मणः । स्वाम् । एव । देवताम् । अनु । समिति । तनोति । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः-उथ्सृष्टः । भवति । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः - उथ्सृष्टः । इव । हि । एतस्य । 34

TS 2.1.5.7

सोमपीथ इति सोम - पीथः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै । ब्राह्मणस्पत्यमिति ब्राह्मणः - पत्यम् । तूपरम् । एति । लभेत् । अभिचरन्नित्यभि - चरन् । ब्राह्मणः । पतिम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । तस्मै । एव । एनम् । एति । वृश्चति । ताजक् । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । तूपरः । भवति । क्षुरपविरिति क्षुर - पविः । वै । एषा । लक्ष्मी । यत् । तूपरः । समृद्ध्य इति सं - ऋद्ध्यै । स्फ्यः । यूपः । भवति । वज्रः । वै । स्फ्यः । वज्रम् । एव । अस्मै । प्रेति । हरति । शरमयमिति शर - मयम् । बरुहिः । शृणाति । एव । एनम् । वैभीदकः । इद्धम् : () । भिनत्ति । एव । एनम् ॥ 35

(भवत्युन्नतः - पशवो - जनयन्ति विन्दते - ऽभवथ - सन्नै - तस्ये - ध्म - स्त्रीणि च) (A5)

TS 2.1.6.1

बारुहस्पत्यम् । शितिपृष्ठमिति शिति - पृष्ठम् । एति । लभेत् । ग्रामकाम इति ग्राम - कामः

। यः । का॒मये॑त । पृ॒ष्ठम् । स॒मा॒ना॒नाम् । स्या॒म् । इति॑ । बृ॒ह॒स्पति॑म् । ए॒व । स्वे॒न ।
 भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भाग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒व॒ति । सः । ए॒व । ए॒न॒म् । पृ॒ष्ठम् । स॒मा॒ना॒नाम् ।
 क॒रो॒ति । ग्रा॒मी । ए॒व । भ॒व॒ति । शि॒ति॒पृ॒ष्ठ इति॑ शिति - पृ॒ष्ठः । भ॒व॒ति । बा॒र॒ह॒स्प॒त्यः ।
 हि । ए॒षः । दे॒व॒त॒या । स॒मृ॒द्ध्या॒ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै । पौ॒ष्ण॒म् । श्या॒म॒म् । एति॑ । ल॒भे॒त ।
 अ॒न्न॒का॒म् इत्य॑न्न - का॒म् । अ॒न्नम् । वै । पू॒षा । पू॒ष॒ण॒म् । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भाग
 - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒व॒ति । सः । ए॒व । अ॒स्मै । 36

TS 2.1.6.2

अ॒न्नम् । प्रेति॑ । य॒च्छ॒ति । अ॒न्ना॒द इत्य॑न्न - अ॒दः । ए॒व । भ॒व॒ति । श्या॒मः । भ॒व॒ति । ए॒तत् ।
 । वै । अ॒न्न॒स्य । रू॒प॒म् । स॒मृ॒द्ध्या॒ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै । मा॒रु॒त॒म् । पृ॒श्नि॑म् । एति॑ । ल॒भे॒त ।
 । अ॒न्न॒का॒म् इत्य॑न्न - का॒म् । अ॒न्नम् । वै । म॒रु॒तः । म॒रु॒तः । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॑
 भाग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒व॒ति । ते । ए॒व । अ॒स्मै । अ॒न्नम् । प्रेति॑ । य॒च्छ॒न्ति । अ॒न्ना॒द
 इत्य॑न्न - अ॒दः । ए॒व । भ॒व॒ति । पृ॒श्निः । भ॒व॒ति । ए॒तत् । वै । अ॒न्न॒स्य । रू॒प॒म् । स॒मृ॒द्ध्या॒
 इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै । ऐ॒न्द्र॒म् । अ॒रु॒ण॒म् । एति॑ । ल॒भे॒त । इ॒न्द्रि॒य॒का॒म् इती॑न्द्रि॒य - का॒म् ।
 इ॒न्द्र॒म् । ए॒व । 37

TS 2.1.6.3

स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भाग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒व॒ति । सः । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । इ॒न्द्रि॒य॒म् ।
 दु॒धा॒ति । इ॒न्द्रि॒या॒वी । ए॒व । भ॒व॒ति । अ॒रु॒णः । भ्रू॒मा॒नि॒ति भ्रू - मा॒न् । भ॒व॒ति । ए॒तत् ।
 वै । इ॒न्द्र॒स्य । रू॒प॒म् । स॒मृ॒द्ध्या॒ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै । सा॒वि॒त्र॒म् । उ॒प॒द्ध॒स्त॒मित्यु॑प - ध्व॒स्त॒म् ।
 । एति॑ । ल॒भे॒त । स॒नि॒का॒म् इति॑ स॒नि - का॒म् । स॒वि॒ता । वै । प्र॒स॒वा॒ना॒मि॒ति प्र॒स॒वा॒ना॒म् ।
 । ई॒शे । स॒वि॒ता॒र॒म् । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भाग - धेये॑न । उपेति॑ । धा॒व॒ति ।
 सः । ए॒व । अ॒स्मै । स॒नि॒म् । प्रेति॑ । सु॒व॒ति । दा॒न॒का॒मा॒ इति॑ दा॒न॒का॒माः । अ॒स्मै ।
 प्र॒जा इति॑ प्र॒जाः । भ॒व॒न्ति । उ॒प॒द्ध॒स्त॒ इत्यु॑प - ध्व॒स्तः । भ॒व॒ति । सा॒वि॒त्रः । हि । ए॒षः । 38

TS 2.1.6.4

देवतया । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवम् । बहुरूपमिति बहु - रूपम् । एति । लभेत । अन्नकाम इत्यन्न - कामः । वैश्वदेवमिति वैश्व - देवम् । वै । अन्नम् । विश्वान् । एव । देवान् । स्वेन । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपेति । धावति । ते । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छन्ति । अन्नाद इत्यन्न - अदः । एव । भवति । बहुरूप इति बहु-रूपः । भवति । बहुरूपमिति बहु - रूपम् । हि । अन्नम् । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । वैश्वदेवमिति वैश्व - देवम् । बहुरूपमिति बहु - रूपम् । एति । लभेत । ग्रामकाम इति ग्राम - कामः । वैश्वदेवा इति वैश्व - देवाः । वै । सजाता इति स - जाताः । विश्वान् । एव । देवान् । स्वेन । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपेति । धावति । ते । एव । अस्मै । 39

TS 2.1.6.5

सजातानिति स-जातान् । प्रेति । यच्छन्ति । ग्रामी । एव । भवति । बहुरूप इति बहु - रूपः । भवति । बहुदेवत्य इति बहु-देवत्यः । हि । एषः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । प्रजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । तूपरम् । एति । लभेत । यस्य । अनाज्ञातमित्यना - ज्ञातम् । इव । ज्योक् । आमयैत् । प्राजापत्य इति प्राजा - पत्यः । वै । पुरुषः । प्रजापतिरिति प्राजा - पतिः । खलु । वै । तस्य । वेद । यस्य । अनाज्ञातमित्यना - ज्ञातम् । इव । ज्योक् । आमयति । प्रजापतिमिति प्राजा - पतिम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । एनम् । तस्मात् । सामात् । मुञ्चति । तूपरः । भवति । प्राजापत्य इति प्राजा-पत्यः । हि () । एषः । देवतया । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै ॥ 40

(अस्मा - इन्द्रमेवै - ष - सजाता विश्वानेव देवान् स्वेन भागधेयेनोप धावति त एवास्मै - प्राजापत्यो हि - त्रीणि च) (A6)

TS 2.1.7.1

व॒षट्कार इति॑ व॒षट् - क॒रः । वै । गाय॑त्रि॒यै । शि॒रः । अ॒च्छि॒नत् । तस्यै॑ । रसः॑ । प॒रेति॑ ।
 अ॒प॒तत् । तम् । बृ॒ह॒स्पतिः॑ । उ॒पेति॑ । अ॒गृ॒ह्णात् । सा । शि॒ति॒पृ॒ष्ठेति॑ शि॒ति - पृ॒ष्ठा । व॒शा
 । अ॒भ॒वत् । यः । द्वि॒तीयः॑ । प॒राप॑त॒दिति॑ प॒रा - अ॒प॑तत् । तम् । मि॒त्राव॑रु॒णावि॑ति॒ मि॒त्रा
 - व॑रु॒णौ । उ॒पेति॑ । अ॒गृ॒ह्णीता॑म् । सा । द्वि॒रू॒पेति॑ द्वि - रू॒पा । व॒शा । अ॒भ॒वत् । यः ।
 तृ॒तीयः॑ । प॒राप॑त॒दिति॑ प॒रा - अ॒प॑तत् । तम् । वि॒श्वे॑ । दे॒वाः । उ॒पेति॑ । अ॒गृ॒ह्णन् । सा ।
 बृ॒ह॒रू॒पेति॑ बहु - रू॒पा । व॒शा । अ॒भ॒वत् । यः । च॒तुर्थः॑ । प॒राप॑त॒दिति॑ प॒रा - अ॒प॑तत् । सः
 । पृ॒थि॒वीम् । प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् । तम् । बृ॒ह॒स्पतिः॑ । अ॒भीति॑ । 41

TS 2.1.7.2

अ॒गृ॒ह्णात् । अस्तु॑ । ए॒व । अ॒यम् । भो॒गाय॑ । इति॑ । सः । उ॒क्ष॒व॒श इत्यु॑क्ष - व॒शः ।
 स॒मिति॑ । अ॒भ॒वत् । यत् । लो॒हि॒तम् । प॒राप॑त॒दिति॑ प॒रा - अ॒प॑तत् । तत् । रु॒द्रः । उ॒पेति॑ ।
 अ॒गृ॒ह्णात् । सा । रौ॒द्री । रो॒हि॒णी । व॒शा । अ॒भ॒वत् । बा॒रु॒ह॒स्प॒त्याम् । शि॒ति॒पृ॒ष्ठामिति॑ शि॒ति
 - पृ॒ष्ठाम् । एति॑ । ल॒भेत् । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒का॒म् इति॑ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स - का॒म् । बृ॒ह॒स्पति॑म् । ए॒व । स्वेन॑
 । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग - धे॒येन॑ । उ॒पेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मिन् । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मिति॑
 ब्र॒ह्म - व॒र्च॒सम् । दु॒धाति॑ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सीति॑ ब्र॒ह्म - व॒र्च॒सी । ए॒व । भ॒वति॑ । छ॒न्द॒साम् । वै ।
 ए॒षः । रसः॑ । यत् । व॒शा । रसः॑ । इ॒व । ख॒लु । 42

TS 2.1.7.3

वै । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मिति॑ ब्र॒ह्म - व॒र्च॒सम् । छ॒न्द॒साम् । ए॒व । र॒सेन॑ । र॒सम् । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मिति॑ ब्र॒ह्म
 - व॒र्च॒सम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । मै॒त्रा॒व॒रु॒णीमिति॑ मै॒त्रा - व॒रु॒णीम् । द्वि॒रू॒पा॒मिति॑ द्वि - रू॒पा॒म् ।
 एति॑ । ल॒भेत् । वृ॒ष्टि॒काम् इति॑ वृ॒ष्टि - का॒म् । मै॒त्रम् । वै । अ॒हः । वा॒रु॒णी । रा॒त्रिः ।
 अ॒हो॒रा॒त्रा॒भ्या॒मित्य॑हः - रा॒त्रा॒भ्या॑म् । ख॒लु । वै । पु॒र्ज॒न्यः । व॒रू॒षति॑ । मि॒त्राव॑रु॒णावि॑ति॒ मि॒त्रा
 - व॑रु॒णौ । ए॒व । स्वेन॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग - धे॒येन॑ । उ॒पेति॑ । धा॒वति॑ । तौ । ए॒व ।

अ॒स्मै । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॒मित्य॑हः - रा॒त्राभ्या॑म् । प॒र्जन्य॑म् । व॒रु॒षय॑तः । छ॒न्द॑साम् । वै । ए॒षः । र॒सः । यत् । व॒शा । र॒सः । इ॒व । ख॒लु । वै । वृ॒ष्टिः । छ॒न्द॑साम् । ए॒व । र॒से॒न । 43

TS 2.1.7.4

र॒स॑म् । वृ॒ष्टि॑म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । मै॒त्राव॑रु॒णीमि॑ति॒ मैत्रा॑ - व॒रु॒णीम् । द्वि॒रूपा॑मिति॒ द्वि -
रू॒पा॒म् । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । प्र॒जाका॑म् इति॒ प्रजा॑ - का॒म् । मै॒त्रम् । वै । अ॒हः । वा॒रु॒णी
। रा॒त्रिः । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॒मित्य॑हः - रा॒त्राभ्या॑म् । ख॒लु । वै । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्रेति॑ ।
जा॒य॒न्ते । मि॒त्राव॑रु॒णावि॑ति॒ मि॒त्रा-व॑रु॒णौ । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॒ भाग॑ - धेये॒न । उपे॑ति॒
। धा॒व॒ति॒ । तौ । ए॒व । अ॒स्मै । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॒मित्य॑हः - रा॒त्राभ्या॑म् । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॒म् ।
प्रेति॑ । ज॒न॒य॒तः । छ॒न्द॑साम् । वै । ए॒षः । र॒सः । यत् । व॒शा । र॒सः । इ॒व । ख॒लु
। वै । प्र॒जेति॑ प्र-जा । छ॒न्द॑साम् । ए॒व । र॒से॒न । र॒स॑म् । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॒म् । अ॒वेति॑ । 44

TS 2.1.7.5

रु॒न्धे । वै॒श्व॒दे॒वीमि॑ति॒ वैश्व॑ - दे॒वीम् । ब॒हु॒रूपा॑मिति॒ बहु॑ - रू॒पा॒म् । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । अ॒न्न॑का॒म्
इ॒त्य॒न्न॑ - का॒म् । वै॒श्व॒दे॒वमि॑ति॒ वैश्व॑ - दे॒वम् । वै । अ॒न्न॑म् । वि॒श्वान् । ए॒व । दे॒वान् ।
स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॒ भाग॑ - धेये॒न । उपे॑ति॒ । धा॒व॒ति॒ । ते । ए॒व । अ॒स्मै । अ॒न्न॑म् ।
प्रेति॑ । य॒च्छ॒न्ति॒ । अ॒न्ना॒द इ॒त्य॒न्न॑ - अ॒दः । ए॒व । भ॒व॒ति॒ । छ॒न्द॑साम् । वै । ए॒षः
। र॒सः । यत् । व॒शा । र॒सः । इ॒व । ख॒लु । वै । अ॒न्न॑म् । छ॒न्द॑साम् । ए॒व ।
र॒से॒न । र॒स॑म् । अ॒न्न॑म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । वै॒श्व॒दे॒वीमि॑ति॒ वैश्व॑ - दे॒वीम् । ब॒हु॒रूपा॑मिति॒ बहु॑ -
रू॒पा॒म् । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । ग्रा॒म॑का॒म् इति॒ ग्रा॒म॑ - का॒म् । वै॒श्व॒दे॒वा इति॑ वैश्व॑ - दे॒वाः । वै । 45

TS 2.1.7.6

स॒जा॒ता इति॑ स - जा॒ताः । वि॒श्वान् । ए॒व । दे॒वान् । स्वे॒न । भा॒ग॒धेये॑नेति॒ भाग॑ - धेये॒न
। उपे॑ति॒ । धा॒व॒ति॒ । ते । ए॒व । अ॒स्मै । स॒जा॒तानि॑ति॒ स-जा॒तान् । प्रेति॑ । य॒च्छ॒न्ति॒

। ग्रामी । एव । भवति । छन्दसाम् । वै । एषः । रसः । यत् । वशा । रसः ।
 इव । खलु । वै । सजाता इति स - जाताः । छन्दसाम् । एव । रसेन । रसम् ।
 सजातानिति स - जातान् । अवेति । रुन्धे । बारुहस्पत्यम् । उक्ष्वशमित्युक्ष - वशम् । एति
 । लभेत् । ब्रह्मवर्चसकाम् इति ब्रह्मवर्चस - कामः । बृहस्पतिम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति
 भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मिन् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । 46

TS 2.1.7.7

दधाति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । वशम् । वै । एषः । चरति । यत् ।
 उक्षा । वशः । इव । खलु । वै । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । वशेन । एव । वशम्
 । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । अवेति । रुन्धे । रौद्रीम् । रोहिणीम् । एति । लभेत् ।
 अभिचरन्नित्यभि-चरन् । रुद्रम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति
 । तस्मै । एव । एनम् । एति । वृश्चति । ताजक् । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । रोहिणी
 । भवति । रौद्री । हि । एषा । देवतया । समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै । स्फ्यः । यूपः ()
 । भवति । वज्रः । वै । स्फ्यः । वज्रम् । एव । अस्मै । प्रेति । हरति । शरमयमिति
 शर - मयम् । बरुहिः । शृणोति । एव । एनम् । वैभीदकः । इद्धम् । भिनत्ति । एव ।
 एनम् ॥ 47

(अभि - खलु - वृष्टिः छन्दसामेव रसेन - प्रजामव - वैश्वदेवा वै - ब्रह्मवर्चसं - यूप -
 एकात्रविंशतिश्च) (A7)

TS 2.1.8.1

असौ । आदित्यः । न । वीति । अरोचत् । तस्मै । देवाः । प्रायश्चित्तिम् । ऐच्छन् । तस्मै
 । एताम् । सौरीम् । श्वेताम् । वशाम् । एति । अलभन्त । तया । एव । अस्मिन् । रुचम्
 । अद्धुः । यः । ब्रह्मवर्चसकाम् इति ब्रह्मवर्चस - कामः । स्यात् । तस्मै । एताम् । सौरीम्

। श्वेताम् । वशाम् । एति । लभेत् । अमुम् । एव । आदित्यम् । स्वेन । भागधेयेनेति
भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मिन् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् ।
दधाति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । बैलवः । यूपः । भवति । असौ । 48

TS 2.1.8.2

वै । आदित्यः । यतः । अजायत । ततः । बिल्वः । उदिति । अतिष्ठत् । सयोनीति स -
योनि । एव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । अवेति । रुन्धे । ब्राह्मणस्पत्यामिति ब्राह्मणः -
पत्याम् । बभ्रुकर्णीमिति बभ्रु - कर्णीम् । एति । लभेत् । अभिचरन्नित्यभि - चरन् । वारुणम्
। दशकपालमिति दश - कपालम् । पुरस्तात् । निरिति । वपेत् । वरुणेन । एव । भ्रातृव्यम्
। ग्राहयित्वा । ब्रह्मणा । स्तृणुते । बभ्रुकर्णीति बभ्रु - कर्णी । भवति । एतत् । वै ।
ब्रह्मणः । रूपम् । समृद्ध्या इति सं-ऋद्धयै । स्फ्यः । यूपः । भवति । वज्रः । वै । स्फ्यः
। वज्रम् । एव । अस्मै । प्रेति । हरति । शरमयमिति शर - मयम् । बरुहिः । शृणोति । 49

TS 2.1.8.3

एव । एनम् । वैभीदकः । इद्धम् । भिनति । एव । एनम् । वैष्णवम् । वामनम् । एति
। लभेत् । यम् । यज्ञः । न । उपनमेदित्युप-नमेत् । विष्णुः । वै । यज्ञः । विष्णुम् ।
एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । यज्ञम् ।
प्रेति । युच्छति । उपेति । एनम् । यज्ञः । नमति । वामनः । भवति । वैष्णवः । हि ।
एषः । देवतया । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । त्वाष्ट्रम् । वडबम् । एति । लभेत् । पशुकाम
इति पशु - कामः । त्वष्टा । वै । पशूनाम् । मिथुनानाम् । 50

TS 2.1.8.4

प्रजनयितेति प्र - जनयिता । त्वष्टारम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति ।
धावति । सः । एव । अस्मै । पशून् । मिथुनान् । प्रेति । जनयति । प्रजेति प्र - जा ।

हि । वै । एतस्मिन् । पशवः । प्रविष्टा इति प्र - विष्टाः । अथ । एषः । पुमान् । सन् ।
 वडबः । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । प्रजामिति प्र - जाम् । पशून् । अवेति । रुन्धे ।
 मैत्रम् । श्वेतम् । एति । लभेत । सङ्ग्राम इति सं - ग्रामे । संयत्त इति सं - यत्ते । समयकाम
 इति समय - कामः । मित्रम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति
 । सः । एव । एनम् । मित्रेण । समिति । नयति । 51

TS 2.1.8.5

विशाल इति वि - शालः । भवति । व्यवसाययतीति वि - अवसाययति । एव । एनम् ।
 प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । कृष्णम् । एति । लभेत । वृष्टिकाम इति वृष्टि - कामः ।
 प्राजापतिरिति प्राजा - पतिः । वै । वृष्ट्याः । ईशे । प्राजापतिमिति प्राजा - पतिम् । एव । स्वेन
 । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । पर्जन्यम् । वरुषयति
 । कृष्णः । भवति । एतत् । वै । वृष्ट्यै । रूपम् । रूपेण । एव । वृष्टिम् । अवेति ।
 रुन्धे । शबलः । भवति । विद्युतमिति वि - द्युतम् । एव । अस्मै । जनयित्वा । वरुषयत्
 । अवाशृङ्गः । भवति । वृष्टिम् । एव । अस्मै । नीति । यच्छति () ॥ 52

(असौ - शृणाति - मिथुनानां - नयति - यच्छति) (A8)

TS 2.1.9.1

वरुणम् । सुषुवाणम् । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । न । उपेति । अनम् । सः । एताम् ।
 वारुणीम् । कृष्णाम् । वशाम् । अपश्यत् । ताम् । स्वायै । देवतायै । एति । अलभत्
 । ततः । वै । तम् । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । उपेति । अनम् । यम् । अलम् ।
 अन्नाद्यायेत्यन्न - अद्याय । सन्तम् । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । न । उपनमेदित्युप-नमेत् ।
 सः । एताम् । वारुणीम् । कृष्णाम् । वशाम् । एति । लभेत । वरुणम् । एव । स्वेन
 । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति ।

यच्छति । अन्नाद इत्यन्न - अदः । 53

TS 2.1.9.2

एव । भवति । कृष्णा । भवति । वारुणी । हि । एषा । देवतया । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । मैत्रम् । श्वेतम् । एति । लभेत । वारुणम् । कृष्णम् । अपाम् । च । ओषधीनाम् । च । सुधांविति सं - धौ । अन्नकाम् इत्यन्न - काम् । मैत्रीः । वै । ओषधयः । वारुणीः । आपः । अपाम् । च । खलु । वै । ओषधीनाम् । च । रसम् । उपेति । जीवाम् । मित्रावरुणाविति मित्रा - वरुणौ । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । तौ । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छतः । अन्नाद इत्यन्न - अदः । एव । भवति । 54

TS 2.1.9.3

अपाम् । च । ओषधीनाम् । च । सुधांविति सं-धौ । एति । लभते । उभयस्य । अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । विशाख इति वि-शाखः । यूपः । भवति । द्वे इति । हि । एते इति । देवते इति । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । मैत्रम् । श्वेतम् । एति । लभेत । वारुणम् । कृष्णम् । ज्योगामयावीति ज्योक् - आमयावी । यत् । मैत्रः । भवति । मित्रेण । एव । अस्मै । वरुणम् । शमयति । यत् । वारुणः । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । एनम् । वरुणपाशादिति वरुण - पाशात् । मुञ्चति । उत । यदि । इतासुरितीत-असुः । भवति । जीवति । एव । देवाः । वै । पुष्टिम् । न । अविन्दुन् । 55

TS 2.1.9.4

ताम् । मिथुने । अपश्यन् । तस्याम् । न । समिति । अराधयन् । तौ । अश्विनौ । अब्रूताम् । आवयोः । वै । एषा । मा । एतस्याम् । वदद्भ्यम् । इति । सा । अश्विनोः । एव । अभवत् । यः । पुष्टिकाम् इति पुष्टि - काम् । स्यात् । सः । एताम् । आश्विनीम् । यमीम् । वशाम् । एति । लभेत । अश्विनौ । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । तौ । एव । अस्मिन् । पुष्टिम् । धत्तः । पुष्यति । प्रजयेति प्र - जया । पशुभिरिति पशु - भिः ॥ 56

(अ॒न्नादौ - ऽन्ना॒द ए॒व भ॑वत्य - वि॒न्दुन् - पञ्च॑चत्वारि॒ंशच्च॑) (A9)

TS 2.1.10.1

आ॒श्विन॑म् । धूम्र॑ल॒लाम॑मिति॒ धूम्र॑ - ल॒लाम॑म् । ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । यः । दु॒र्ब्रा॑ह्म॒ण इति॑ दुः -
ब्रा॒ह्म॒णः । सोम॑म् । पिपा॑सेत् । अ॒श्विनौ॑ । वै । दे॒वाना॑म् । असो॑मपा॒वित्य॑सोम - पौ ।
आ॒स्ताम् । तौ । प॒श्वा । सोम॑पी॒थमिति॑ सोम - पी॒थम् । प्रेति॑ । आ॒प्नु॒ताम् । अ॒श्विनौ॑ । ए॒तस्य॑
। दे॒वता॑ । यः । दु॒र्ब्रा॑ह्म॒ण इति॑ दुः - ब्रा॒ह्म॒णः । सोम॑म् । पिपा॑सति । अ॒श्विनौ॑ । ए॒व ।
स्वेन॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भाग - धे॒येन॑ । उ॒पेति॑ । धा॒वति॑ । तौ । ए॒व । अ॒स्मै । सोम॑पी॒थमिति॑
सोम॑-पी॒थम् । प्रेति॑ । य॒च्छ॒तः । उ॒पेति॑ । ए॒नम् । सोम॑पी॒थ इति॑ सोम - पी॒थः । न॒मति॑ ।
यत् । धूम्रः॑ । भ॑वति । धूम्रि॑माणम् । ए॒व । अ॒स्मात् । अ॒पेति॑ । ह॒न्ति । ल॒लामः॑ । 57

TS 2.1.10.2

भ॒वति॑ । मु॒ख॒तः । ए॒व । अ॒स्मिन् । तेजः॑ । दु॒धा॒ति॑ । वा॒य॒व्यम् । गो॒मृ॒गमिति॑ गो - मृ॒गम्
। ए॒ति॑ । ल॒भे॒त् । यम् । अ॒ज॒घ्नि॒वा॒सम् । अ॒भि॒श॒स॒सेयु॑रित्य॒भि - श॒स॒सेयुः॑ । अ॒पू॒ता । वै ।
ए॒तम् । वाक् । ऋ॒च्छ॒ति॑ । यम् । अ॒ज॒घ्नि॒वा॒सम् । अ॒भि॒श॒स॒स॒न्तीत्य॑भि - श॒स॒स॒न्ति॑ । न ।
ए॒षः । ग्रा॒म्यः । प॒शुः । न । आ॒र॒ण्यः । यत् । गो॒मृ॒ग इति॑ गो - मृ॒गः । न । इ॒व ।
ए॒षः । ग्रा॒मे॑ । न । अ॒रण्ये॑ । यम् । अ॒ज॒घ्नि॒वा॒सम् । अ॒भि॒श॒स॒स॒न्तीत्य॑भि-श॒स॒स॒न्ति॑ । वा॒युः
। वै । दे॒वाना॑म् । प॒वि॒त्रम् । वा॒युम् । ए॒व । स्वेन॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भाग-धे॒येन॑ । उ॒पेति॑ ।
धा॒वति॑ । सः । ए॒व । 58

TS 2.1.10.3

ए॒नम् । प॒व॒य॒ति॑ । प॒रा॒ची । वै । ए॒तस्मै॑ । व्यु॒च्छ॒न्तीति॑ वि-उ॒च्छ॒न्ती॑ । वी॒ति॑ । उ॒च्छ॒ति॑ ।
तमः॑ । पा॒प्मान॑म् । प्रेति॑ । वि॒श॒ति॑ । यस्य॑ । आ॒श्वि॒ने । श॒स्य॑माने । सूर्यः॑ । न । आ॒विः

। भव॑ति । सौ॒र्यम् । बहु॒रूपमि॑ति बहु - रूपम् । एति॑ । ल॒भेत् । अ॒मुम् । ए॒व । आ॒दित्य॑म् ।
 । स्वेन॑ । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भाग - धेयेन । उपेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । अ॒स्मात् । तमः॑ ।
 । पा॒प्मान॑म् । अपेति॑ । ह॒न्ति । प्र॒तीची॑ । अ॒स्मै । व्यु॒च्छन्तीति॑ वि - उच्छन्ती । वीति॑ ।
 उ॒च्छति॑ । अपेति॑ । तमः॑ । पा॒प्मान॑म् । ह॒ते ॥ 59

(ल॒लामः - स ए॒व - षट्त्वारि॑शच्च) (A10)

TS 2.1.11.1

इन्द्र॑म् । वः । वि॒श्वतः॑ । परीति॑ । इन्द्र॑म् । नरः॑ । मरु॑तः । यत् । ह॒ । वः । दि॒वः । या ।
 वः । शर्म॑ ॥ भरे॑षु । इन्द्र॑म् । सु॒हव॑मिति॑ सु - हवम् । ह॒वाम॑हे । अ॒होमु॑चमि॒त्यहः॑ - मुच॑म् ।
 । सु॒कृत॑मिति॑ सु - कृतम् । दै॒व्यम् । जन॑म् ॥ अ॒ग्निम् । मि॒त्रम् । वरु॑णम् । सा॒तये॑ । भग॑म् ।
 । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑ - पृथि॒वी । मरु॑तः । स्व॒स्तये॑ ॥ म॒मत्तु॑ । नः । परि॒ज्मेति॑ परि॒ज्मा ।
 व॒सर॒हा । म॒मत्तु॑ । वातः॑ । अ॒पाम् । वृष॑ण्वानिति॑ वृषण॑ - वा॒न् ॥ शि॒शीत॑म् । इन्द्रा॑पर्व॒तेतीन्द्रा॑ -
 पर्व॑ता । यु॒वम् । नः । तत् । नः । वि॒श्वे । व॒रिव॑स्यन्तु । दे॒वाः ॥ प्रि॒या । वः । नाम॑ । 60

TS 2.1.11.2

हु॒वे । तुरा॑णाम् ॥ एति॑ । यत् । तृ॒पत् । मरु॑तः । वा॒वशा॑नाः ॥ श्रि॒यसै॑ । कम् ।
 भा॒नुभि॑रिति॑ भा॒नु-भिः॑ । समि॑ति । मि॒मिक्षि॑रे । ते । र॒श्मिभि॑रिति॑ र॒श्मि - भिः॑ । ते ।
 ऋ॒क्भि॑रित्यृ॒क् - भिः॑ । सु॒खाद॑य इति॑ सु - खा॒दयः॑ ॥ ते । वा॒शीम॑न्त इति॑ वा॒शि - म॑न्तः ।
 । इ॒ष्मिणः॑ । अ॒भीर॑वः । वि॒द्रे । प्रि॒यस्य॑ । मा॒रुत॑स्य । धा॒मनः॑ ॥ अ॒ग्निः । प्र॒थमः॑ ।
 वसु॑भि॒रिति॑ वसु॑-भिः । नः । अ॒व्यात् । सोमः॑ । रु॒द्रेभिः॑ । अ॒भीति॑ । र॒क्षतु॑ । त्मना॑ ॥
 इन्द्रः॑ । मरु॑द्भि॒रिति॑ मरु॑त् - भिः । ऋ॒तुधे॑त्यृ॒तु - धा । कृ॒णोतु॑ । आ॒दित्यैः॑ । नः । वरु॑णः ।
 समि॑ति । शि॒शातु॑ ॥ समि॑ति । नः । दे॒वः । वसु॑भि॒रिति॑ वसु॑ - भिः । अ॒ग्निः । समि॑ति । 61

TS 2.1.11.3

सोमः । तनूभिः । रुद्रियाभिः ॥ समितिं । इन्द्रः । मरुद्भिरिति मरुत् - भिः । यज्ञियैः ।
 समितिं । आदित्यैः । नः । वरुणः । अजिज्ञिपत् ॥ यथा । आदित्याः । वसुभिरिति वसु
 - भिः । सम्बभूवुरिति सं - बभूवुः । मरुद्भिरिति मरुत् - भिः । रुद्राः । समजानतेति सं -
 अजानत् । अभि ॥ एवा । त्रिणामन्निति त्रि - नामन् । अहणीयमानाः । विश्वे । देवाः ।
 समनस इति स - मनसः । भवन्तु ॥ कुत्र । चित् । यस्य । समताविति सं-ऋतौ । रणाः
 । नरः । नृषदन् इति नृ-सदने ॥ अरुहन्तः । चित् । यम् । इन्धते । सञ्जनयन्तीति सं -
 जनयन्ति । जन्तवः ॥ समितिं । यत् । इषः । वनामहे । समितिं । हव्या । मानुषाणाम्
 ॥ उत । द्युमस्य । शवसः । 62

TS 2.1.11.4

ऋतस्य । रुश्मिम् । एति । दुदे ॥ यज्ञः । देवानाम् । प्रतीतिं । एति । सुमम् । आदित्यासः
 । भवन्त । मृडयन्तः ॥ एति । वः । अर्वाची । सुमतिरिति सु - मतिः । ववृत्त्यात् । अहोः
 । चित् । या । वरिवोवित्तरेति वरिवोवित् - त्रा । असत् ॥ शुचिः । अपः । सूयवसा इति
 सु - यवसाः । अदब्धः । उपेति । क्षेति । वृद्धवया इति वृद्ध - वयाः । सुवीर इति सु -
 वीरः ॥ नकिः । तम् । घ्नन्ति । अन्तितः । न । दूरात् । यः । आदित्यानाम् । भवति
 । प्रणीतविति प्र - नीतौ ॥ धारयन्तः । आदित्यासः । जगत् । स्थाः । देवाः । विश्वस्य ।
 भुवनस्य । गोपा इति गो-पाः ॥ दीर्घाधिय इति दीर्घ - धियः । रक्षमाणाः । 63

TS 2.1.11.5

असुर्यम् । ऋतावान् इत्यृत - वान् । चयमानाः । ऋणानि ॥ तिस्रः । भूमीः । धारयन् ।
 त्रीन् । उत । द्यून् । त्रीणि । व्रता । विदथे । अन्तः । एषाम् ॥ ऋतेन । आदित्याः ।
 महि । वः । महित्वमिति महि - त्वम् । तत् । अर्यमन् । वरुण । मित्र । चारु ॥ त्यान्
 । नु । क्षत्रियान् । अवः । आदित्यान् । याचिषामहे ॥ सुमृडीकानिति सु - मृडीकान् ।

अ॒भिष्टे॑ये ॥ न । द॒क्षि॒णा । वी॒ति॑ । चि॒कि॒ते । न । सु॒व्या । न । प्रा॒ची॒न॑म् । आ॒दि॒त्याः ।
न । उ॒त । प॒श्चा ॥ पा॒क्या॑ । चि॒त् । व॒स॒वः । धी॒र्या॑ । चि॒त् । 64

TS 2.1.11.6

युष्म॑नीतः । अभ॑यम् । ज्योतिः॑ । अ॒श्या॒म् ॥ आ॒दि॒त्याना॑म् । अव॑सा । नूत॑नेन । स॒क्षी॒महि॑
। शर्म॑णा । शन्त॑मेनेति शं - तमे॑न ॥ अ॒ना॒गा॒स्त्व॑ इत्य॑नागाः-त्वे । अ॒दि॒तित्व॑ इत्य॑दिति - त्वे
। तुरा॑सः । इ॒मम् । य॒ज्ञम् । द॒ध॒तु । श्रोष॑माणाः ॥ इ॒मम् । मे॒ । व॒रु॒ण । श्रु॒ध । ह॒व॑म् ।
अ॒द्य । च॒ । मृ॒ड॒य ॥ त्वा॒म् । अ॒व॒स्युः । ए॒ति॑ । च॒के॒ ॥ तत् । त्वा॒ । या॒मि॒ । ब्र॒ह्म॑णा ।
वन्द॑मानः । तत् । ए॒ति॑ । शा॒स्ते॒ । यज॑मानः । ह॒वि॒र्भिरि॑ति॒ ह॒विः॑ - भिः॑ ॥ अ॒हे॒ड॒मा॒नः ।
व॒रु॒ण । इ॒ह । बो॒धि॒ । उरु॑श॒सेत्यु॑रु - श॒स् । मा । नः॑ । आ॒युः॑ । प्रे॒ति॑ । मो॒षीः॑ ॥ 65

(नामा - ऽग्निः स॒ - शव॑सो - रक्ष॑माणा - धी॒र्या॑ चि॒दे - का॒न्न प॑ञ्चा॒शच्च॑) (A11)

praSna korvai with starting padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(वा॒य॒व्यं - प्रा॒ज॒प॒ति॒स्ता व॑रुणं - दे॒वा॒सु॒रा ए॒ष्व - सा॒वा॒दि॒त्यो द॑श॒र॒ष॒भा॒-मि॒न्द्रो व॑ल॒स्यं - बा॒र॒ह॒स्प॒त्यं
- व॑ष॒ट्कारो॑ - ऽसौ॒सौ॒रीं - व॑रुण - मा॒श्वि॒न - मि॒न्द्रं॒वो न॑र - ए॒का॒द॑श)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jCAtis :-

(वा॒य॒व्यं - मा॒ग्ने॒यीं कृ॑ष्ण॒ग्री॒वी - म॒सा॒वा॒दि॒त्यो - वा अ॑हो॒रा॒त्राणि॑ - व॑ष॒ट्कारः॑ - प्र॑जनयि॒ता - हु॑वे
तुरा॑णां - प॒ञ्च॑षष्टिः)

first and last padam of first praSnam of kANDam 2 :-

(वा॒य॒व्यं - प्र॑मो॒षीः॑)

॥ हरिः ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ॥

2.1.1 Appendix

2.1.11.1- इन्द्र॑ वो विश्व॑त॒स्परी > 1,

इन्द्र॑ वो विश्व॑त॒स्परी हवा॑महे जने॑भ्यः ।

अ॒स्माक॑मस्तु के॒वलः ॥ (appearing in TS 1.6.12.1)

2.1.11.1- न्द्रं नरो॑ > 2,

इन्द्रं॑ नरो॑ नेम॑धि॒ता हव॑न्ते यत्पा॑र्या यु॒नज॑न्ते धि॒यस्ताः ।

शूरो॑ नृषा॑ता श॒वस॑श्चका॒न आ गोम॑ति व्रजे भ॑जा त्व॒न्नः ॥

(अप्पे॑रिन् इन्द्र॑ 1.6.12.1)

2.1.11.1 - मरु॑तो यद्ध॑ वो दि॒वो > 3,

मरु॑तो यद्ध॑ वो दि॒वः सु॑म्ना यन्तो॑ हवा॑महे ।

आ तू न॒ उप॑ गन्त॒न ॥ (appearing in TS 1.5.11.4)

2.1.11.1 - या वः॑ शर्म॑ > 4

या वः॑ शर्म॑ श॒शमा॑नाय॒ सन्ति॑ त्रि॒धातू॑नि द॒शुषे॑ यच्छ॒ताधि॑ ।

अ॒स्मभ्यं॑ ता॒नि मरु॑तो वि य॑न्त॒ रयि॑ नो ध॒त्त वृ॑षणः सु॒वीरं॑ ॥

(appearing in TS 1.5.11.5)